

[סגור חלון](#) ✕

אילו הזדמנויות יוצר המשבר ליזם הישראלי בקוריאה-הדרומית?

עלייה חסרת תקדים ביתרות המט"ח, הפחתת ריבית דרסטית, והזרמות ענק של הממשלה להגדלת הנזילות בשווקים - הן רק שלוש סיבות שבגינן צריך היזם הישראלי להגיע לקוריאה-הדרומית. מה יש לישראלים שהקוריאנים צריכים? אנרגיה ירוקה, תקשורת, תעשיית מידע ותרופות. תמונת מצב

איציק יונה

5/5/2009

"מצטערת שהייתי צריכה למות. חשבתי שאוכל להתפרנס בכבוד עם סיום לימודי, אבל זה לא קל כמו שחשבתי". כך כתבה ביום שישי לפני שבועיים צעירה דרום-קוריאנית בפתק שהשאירה בזירה בה התאבדה עם שני בחורים נוספים בפרובינציית קנגוון (Gangwon) בצפון-מזרח המדינה. הייתה זו התאבדות קבוצתית שלישית באזור זה, בסדרה שהותירה אחריה 11 גופות מתאבדים. המשטרה חושדת שהמתאבדים הכירו זה את זה באתרי אינטרנט שנועדו לכך. האומנם המצב בכלכלה ה-13 בעולם רע עד כדי כך?

שוק העבודה

4% מובטלים, מרביתם מתחת לגיל 30

שוק העבודה בקוריאה-הדרומית נמצא במצב החמור ביותר מזה תשע שנים. בחודש מרס איבד המשק הקוריאני 195 אלף משרות, ו-440 אלף משרות במצטבר מתחילת השנה. מספר הבלתי מועסקים נושק כבר למיליון ושיעור האבטלה הרשמי עומד כעת על 4%. ישנן הערכות שהשיעור האמיתי גדול עד פי-שלושה, אם לוקחים בחשבון את אלה שהרימו ידיים ואינם נכללים במניין מחפשי העבודה. הנפגעים הגדולים ביותר הם הצעירים - שיעור האבטלה בקרב בני פחות משלושים עומד על 8.8%, יותר מכפול משיעור האבטלה הארצי.

עיני הכול מופנות אל הקונגלומרטים הגדולים, ובראשם המעסיקים הגדולים "סמסונג" ו-LG. שני אלה מדווחים על יציבות במצבת כוח-האדם.

בשיחות לא רשמיות מעריכים אנשי עסקים כי הממשלה "מצמידה לתאגידי הענק אקדח לרקה", שכן ברור לכל כי גל פיטורין שיתחיל אצלן יהפוך מידיית לצונאמי כלכלי. במגזר העסקי יודעים גם להגיד, כי הענקים מפטרים עובדים בכירים בשוכרים במקומם צעירים בוגרי אוניברסיטאות בשכר מוקטן, וכך שומרים על המספרים הרצויים.

בינתיים, מצטרפות בסיאול לבדה כל חודש כ-1,000 משפחות לקבוצת הזכאות לתמיכה ממשלתית, בשל הירידה ברמת הכנסתן.

צמיחה ומאזן מסחרי

התכווצות בצמיחה ועלייה ביתרות המט"ח

התוצר הלאומי הקוריאני התכווץ ב-4.3% ברבעון הראשון של 2009, בהשוואה לתקופה המקבילה, לאחר התכווצות של 3.4% ברבעון שקדם לו. היצוא, לבו של המשק הקוריאני והאחראי על 60% מהתוצר המקומי הגולמי, צלל בחודש מרס ב-21%, לאחר ירידה של 18% בחודש שקדם לו. היבוא לקוריאה-הדרומית נחתך בחודש מרס בכ-30%, תוצאה של הירידה בפעילות העסקית ובצריכה. כל אלה נתמכו, נכון לסוף השבוע הקודם, בפיחות ענק בשיעור של 40% בשער של המטבע הקוריאני (Won) לעומת הדולר, מול שער לפני כחצי שנה. יצוין כי בתחילת מרס עמד שיעור הפיחות על 70%.

ההתכווצות חסרת התקדים ביבוא בחודש מרס הביאה לעלייה של חמישה מיליארד דולר ביתרות המט"ח של המדינה, והן עומדות כעת על 206 מיליארד - הר מטבע-החוץ השישי בגודלו בעולם. אנחת הרווחה של הכלכלה בעקבות הגידול ביתרות המט"ח הייתה תיסוף חד של המטבע המקומי. יתרות המט"ח הם נכס רגיש ביותר לכלכלה הקוריאנית, לאחר הצלקות שהשאיר במדינה משבר המטבעות האסיאתי של 1997 במהלכו נמחקו כל יתרות החוץ של המדינה. סימנים ראשונים מראים כי העודף הגדול במאזן המסחרי נמשך גם בחודש אפריל.

שר האוצר הקוריאני, יון ג'ונג-היון (Yoon Jeong Hyun), מסר בישיבת הממשלה האחרונה, כי קרן המטבע העולמית צפויה להוריד שוב את תחזית הצמיחה לשנת 2009, העומדת כיום על התכווצות של 4%.

התערבות ממשלתית

הפחתת ריבית והזרמות הון

הממשלה והבנק המרכזי נקטו מאז תחילת המשבר בפעולות דומות לאלה שנקטו עמיתיהם בעולם. הצעדים כללו הפחתת ריבית דרסטית לשיעור הנמוך מעולם (2%), והזרמות ענק להגדלת הנזילות בשווקים. משרד האוצר מקדם תוכנית האצה בעלות כוללת של כ-22 מיליארד דולר, שמטרתה המוצהרת - החזרת 280 אלף איש למעגל העבודה. הממשלה הקציבה עד 100 מיליארד דולר לערבויות לגיוס חוב בחו"ל על-ידי הבנקים והמגזר הפרטי. הוחלט אף לערוך שינויים מבניים בעשר תעשיות-העל במדינה.

דוברי הממשלה נאחזים בעליות הנמשכות בשוקי ההון ובעצירת הנפילה במחירי הדירות בסיאול, כדי לאותת לשווקים שכבר ראינו את התחתית במשבר הנוכחי.

סימנים מעודדים ראשונים ניתן לקבל מ"מדד סנטימט הצרכנים", שקפץ חדות בחודש אפריל לרמתו הגבוהה מאז תחילת שנת 2008.

היפנים באים

70% תיירים יפנים

מי שמבקר בקוריאה-הדרומית בימים אלה לא יכול שלא להבחין בגדודי היפניות הכובשות את העיר, ובעיקר את מרכזי הקניות ושוקי-הענק. הסוחרים, בעלי בתי-המלון ובעלי המסעדות מחייכים מאוזן לאוזן, מציגים שלטי מחיר ביפנית ומשדלים את הקונות ביפנית.

היחלשות הוון הקוריאני בשילוב עם התחזקות היין היפני, הביאו למצב שמוצרים קוריאנים הוזלו למעשה בלמעלה ממחצית למחזיקים במטבע היפני. נתוני רשות ההגירה מראים עלייה של 60% בביקור תיירים יפנים בחצי האי הקוריאני השכן, לעומת הרבעון המקביל אשתקד. היפנים מהווים 70% מהתיירים לקוריאה-הדרומית ברבעון הראשון.

המשמעויות ליזם הישראלי

אנרגיה ירוקה, תקשורת, תעשיית מידע ותרופות

מחירי המוצרים הקוריאנים זולים יותר מאשר בעבר, ויכולים להיות אטרקטיביים אף למי שרגיל לייבא מוצרים מסין. לאיכות הקוריאנית עליונות ברורה.

הממשלה הקוריאנית הכריזה על שורה של תעשיות עתיד, והקצתה סכומי עתק לפיתוחן. אתגר ישראלי יהיה להשתלב באחת מהתעשיות הללו, הכוללות בין השאר תחומים של אנרגיה ירוקה, תקשורת, תעשיית מידע, ותרופות - בהן לישראל יתרון ברור.

סיאול נחשבה לפני שנה לאחת הערים היקרות בעולם. סקר שפורסם באחרונה הציב אותה במקום 66 בעולם מבחינת יוקר המחיה, והעיר אף ירדה מהמקום ה-11 למקום ה-28 במדד יוקר המשרדים לעסקים. אם חשבתם בעבר לשכור עובדים בקוריאה-הדרומית או לפתוח בה משרד - היום זה זול הרבה יותר. ישנן גם כבר כמה יוזמות לארגן קבוצות תיירות מישראל לקוריאה-הדרומית. ועוד משהו. מחירי הנדל"ן הפרטי והמסחרי בקוריאה-הדרומית ירדו בשנה האחרונה ביותר ממחצית, למי שנכסיו הנזילים בדולרים. אגב, קוריאה-הדרומית היא אחת המדינות הבודדות שטרם חוו את כישוריהם של כרישי הנדל"ן היושבים בציון.*

הכותב הוא מנכ"ל קבוצת YONACO, המתמחה ביזום ובליוי עסקים בקוריאה